

PROPRIETAR - DIRECTOR

Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

REDACTOR

Prof. DUMITRU NEDA

Foaie înscrisă în Registrul de
publicații al Trib. Târnava-Mică
sub Nr. 2-1938.

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei

Pe 6 luni . . . 100 Lei

Pentru străinătate 400 Lei

Unitatea

Foaie bisericească - Apare în fiecare Sâmbătă

Cuvintele mângâierii

(+) La începutul lunii acesteia Sf. Părinte a primit în audiență un grup însemnat de Poloni - călugări, călugărițe, preoți și mireni - aflați în Roma. În fruntea lor era arhiepiscopul-cardinal Hlond, refugiat din Polonia și P. Vladimir Ledochowski, generalul Iezuiților. Părintele Obștesc din Cetatea Veșnică a îmbrățișat cu drag acești reprezentanți ai unei țări strivite și ai unui popor martirizat și le-a adresat, în franceză, părintești cuvinte de mângâiere în durerile elipei de față și de creștinească îmbărbătare în vederea viitorului ce va trebui să fie luminat și înălțat cu ajutorul Celui de sus.

Conștient de datorința sa de a fi - în urma unei alegeri tainice a Proniei cerești - Vicar și reprezentant al lui Isus Hristos pe pământ, și icoana vie a a-ului Dumnezeu intrupat despre care apostolul Pavel a putut spune: "Aparuit benignitas et humanitas" (Tit, III 4) Pius XII, în fața prăveștitei înfricoșate a celor ce rănesc țigari fără patrie și fără cămin, în vreme de suspine de mame și de mirese ce și plâng pe al pierduți ai lor și gemete de bătrâni și de nepăsători se aud, sfâșietoare, în toate părțile, sigură pe cei prezenți și pe toți ai lor, că Papa își însușește toate suferințele lor, toată jalea lor. "Pentru că iubirea Papii față de fiii lui Dumnezeu - așa a grăit Sf. Părinte - nu cunoaște margini, precum nu cunoaște nici frontiere. Toți fiii Bisericii sunt la ei acasă, când se string în jurul Părintelui lor comun; toți au un loc în inima lui".

În afară de această dragoste părintească a Papii, le-a adus aminte și de bogății ale neamului lor; bogății ce nu se păstrează în case de fier ori de oțel, ci în inimi și suflete: strălucirea unei bravuri militare admirată până și de dușmani și marile amintiri eroice ale istoriei lor naționale. "Va rămâne mai ales - zice mișcat Sf. Părinte - o Credință care nu vrea să se desmințască, vrednică ostăzi de ceea ce a fost o dăltă și de ceea ce a fost și ieri alaltăieri. Pe toate drumurile, când tragice când glorioase, pe cari le-a bătut Polonia, au curs deja fluvii de lacrimi și torrente de sânge; au avut toc adâncimi imense de durere, dar au fost și culmi însoțite de biruințe; șesuri și văi pacifice, iluminate de toate strălucirile religiei, literaturii și artelor. În viața sa frământată, acest popor a cunoscut ceasuri de agonie și răstimpuri de moarte aparentă; dar a văzut și zile de trezire și de înviere. Un singur lucru n'a fost văzut în istoria Voastră, și prezența Voastră aici Ne asigură că nici nu va fi văzut vreodată: o Polonie necredincioasă, ori ruptă de Isus Hristos și de Biserica sa. - Țara Sfântului Casimir și a Sf. Hedwiga; țara celor doi SS. Stanislau și Ioan de Kenty și a Sf. Andrei Bobola, și-a putut pierde, în decursul veacurilor, pe vreme mai scurtă ori mai îndelungată, teritoriul, bunurile, independența, dar niciodată nu și-a pierdut Credința. Niciodată nu și-a pierdut acea delicată devoțiune față de Fecioara Maria, această "Regină" puternică și plină de bunătate, a Poloniei" icoana făcătoare de minuni a țării este, în sanctuarul di Czestochowa, de veacuri, mângâietoarea durerilor unui neam întreg și confidenta nădejților sale indestructibile."

Ceasurile de încercare prin care trece Polonia sunt cumplite. Este însă o Providență divină, în care trebuie să credem și spre care trebuie să ne îndreptăm cu încredere cu atât mai mare cu cât e mai mare bezna ce ne învăluie și durerea ce ne apasă. Tocmai de aceea Sf. Părinte li sfătuiește pe

Primatul caracterului

- Observații în legătură cu o recentă circulară ministerială -

Ministerul Educației Naționale a trimis școalelor secundare o circulară plină de cuminenție și de bun simț.

Un călduros apel la conștiința dascăllor de a pune suflet și căldură în atât de delicata misiune pe care o împlinesc. În legătură, o seamă de directive principiare, arătând idealul educativ pe care trebuie să-l urmărească școala secundară.

Publicând rezumate din această circulară, gazetele au trecut destul de repede peste ea. Nu-i atribue, se pare, o importanță deosebită. Poate din pricina că ea a fost dictată de anume nevoi și desordine momentane ale școlii și tinde la remediarea lor. Profesorii, se spune în serisoarea ministerială, vor trebui să pună la baza întregii lor activități educative dezvoltarea sentimentului național luminat, care să servească drept imbold pentru o muncă constructivă în serviciul Patriei, nu pentru deslănțuirea unor instincte primitive reprobabile.

În scopul acesta "ei vor avea grije ca în orice moment să accentueze dragostea de țară, de neamul nostru, mândria de a fi români, iubirea și devotamentul față de Tron și Rege".

Urmează o seamă de îndrumări practice și tehnice, care vor face cu puțință atingerea acestui ideal pedagogic.

Grija de a îndrepta anumite neajunsuri dureroase ale prezentului, este evidentă. Îndreptărită și binevenită, în același timp. Circulara își va avea rostul său folositor chiar dacă se va mărgini la atâta.

Totuși, ne place s-o înțelegem și s-o tălcuim altfel. Depinde, firește, de minister să ne dea dreptate nouă ori celorlalți, cari au înregistrat circulara ca pe una din obișnuitele intervenții asemănătoare și îndrumătoare, prin care conducătorii departamentelor în contactul

cu instituțiile în subordine. - Noi, adică, am vrea să vedem în ea mai mult decât atât. Am vrea s-o știm un început, o piatră de hotar în viața școlii. Citim în ea voința de a da școlii secundare cu totul altă direcție decât aceea pe care a mers dela Spiru Haret încoace. Circulara, adică, accentuează foarte categoric, că ținta întregii educații este cultivarea sufletului, adâncirea unui patriotism luminat, și nu producerea de savanți ratați și de specialiști universali. De aceea se va purcede încurând la revizuirea și simplificarea programelor. Și până atunci, profesorilor le este interzis a încărcă pe copii cu lucrări și muncă peste puterile lor; se va ține seamă de sănătatea lor, de condițiile de viață și de cerințele vârstei.

Ce însemnează aceste dispoziții? Simplu și scurt: se răstoarnă trecutul! Educația trece pe planul întâi, instrucția pe al doilea. Esențial e, de acum înainte, să scoatem din școală suflete nobile, luminate de virtuți; caractere ferme și demne - nu mici lexicoane ambulante și haotice, nu "deștepți" și "șmecheri", "briciu" la vorbă și la învățeală, cum s'a făcut până acuma. Idealul moral are de aci înainte primatul față de intelectualismul sec și rece al trecutului.

Ne bucurăm de această nouă orientare. Chiar și dacă ea este rodul unor tulburări dureroase ale vieții publice, nu pierde nimic din importanță. Dimpotrivă, e cu atât mai de preț, fiind o tălmăcire justă a instinctului vital al colectivității naționale. - Nu mai trebuie să adăogăm că se face, prin aceasta, un mare pas spre idealul educativ al pedagogiei creștine, care totdeauna a afirmat primatul caracterului, al omeniei, al nobleței sufletești față de simpla jonglerie rațională și raționalistă care a provocat distrămarea sufletească a Europei.

În spiritul aceluiși ideal creștin este și o altă îndrumare a scrisorii ministeriale. Se atrage, adică, luarea aminte a profesorilor asupra covârșitoarei importanțe pe care o are asupra elevilor viața și purtarea lor, a educatorilor. Cea din școală, și cea din afară "Profesorul este pretutindeni profesor; de aceea conduita lui trebuie să fie întotdeauna potrivită cu funcțiunea pe care o are". - Profesorul-funcționar trebuie să dispară. Locul lui trebuie să-l ia apostolul, părintele sufleteș, care învață înainte și mai pe sus de toate prin pilda vieții sale.

Ce păcat însă că circulara se oprește aci, la calea jumătate. Ar fi fost logic și firesc să îmbrățișeze pe față și pe deantregul idealul educativ creștin. Numai în școală și atmosferă declarat creștină, cu carte și dascăl creștin, cresc caracterele pe care le dorim. Numai a-

Poloni să și tempereze durerea cu nădejdea în Pronia cerească, alungând din inimă dorința de răzbunare și cu atât mai vărtos simțământul urei. - De închiere a mai avut un cuvânt:

"Nu vă stăceni: "Soartați-vă lacrimile!" Hristos, care a plâns la moartea lui Lazar și la vederea ruinei patriei sale, adună, pentru a le răspăși într-o zi, lacrimile pe cari le vărsați voi asupra morșilor voștri dragi și asupra acestui Poloni care nu vrea să moară. Pentru creștinul care cunoaște prețul supranatural al acestor perle, lacrimile pot să aibă și ele dulceața lor. Și de altminteri nu se află în fiecare din voi un pic de suflet din nemuritorul vostru Chopin, a cărui muzică a realizat miracolul de a storce bucurie adâncă și nesecată din bielele noastre lacrimi omenești? Dacă arta unui om a putut ajunge până aci, unde nu va ajunge, în arta de a alina durerile noastre intime, înțelepciunea și bunătatea lui Dumnezeu?"

colo se formează cetățenii pe care îi visăm, cinstitori de legi și datini, iubitori de țară, gata de jertfă, corecți în afaceri, muncitori și devotați. Pentru că numai concepția de viață creștină dă înțeles și valoare reală acestor virtuți, transformându-le în mărgăritare de mare preț, de dragul cărora omul e gata să-și impună o disciplină severă a vieții, renunțare la plăceri și umblarea pe calea aspră a corectitudinii neșovăitoare.

Se pare că evanghelia pătrunde greu în casa lui Spiru Haret. — N'are a face. Azi, ori mâine, tot va intra ea, și va fi primită cu toate onorurile ce i-se cuvin. Fiindcă drumul pe care a apucat ministerul educației românești duce, vrând nevrând, în chip logic și firesc, la Hristos.

*

O singură observație încă, în legătură cu circulara de care fu vorba.

Staturile și luminile ei pot fi folositoare nu numai profesorilor, ci tuturor celor ce participă în ceva chip la marele apostolat al educației naționale. Toți trebuie să țină seamă de imperativul categoric al renașterii morale care să dea suflet nou neamului nostru. Omenia, și cinstea și bărbăția creștină, trebuie să fie trăsăturile caracteristice ale spiritului public. A-tfel, nu-i salvare, nu-i viitor de aur!

Preoții sunt cel dintâi și cel mai important educator al națiunii. Ei se străduiesc, știm, prin însăși misiunea lor, întru realizarea acestui ideal. Nu strică totuși să și-l înviorizeze și inolească din când în când. Să caute a-l înțelege tot mai adânc și mai desăvârșit. Ca să poată munci mai cu rod.

La fel, să se examineze și să se controleze des și în lumina celui alt principiu pe care circulara ministerială îl impune dascălilor: *viața propriei*. Ea este școala cea mai mare și mai ușoară pentru întreaga obște a credincioșilor. Preotul să fie, înainte de a propovădui cu vorba, întruparea vie a evangheliei. Altfel, nu va fi decât aramă sunătoare.

Hristos a început a face, și numai după aceea a învăța!

Sf. Părinte pentru refugiații poloni din România. Actualul Vicar al Domnului, amăsurat tradiției înaintașilor săi șezători în scaunul Sf. Petre, nu se mulțumește să mângâie cu vorba pe cei năpăstuiți, ci le și întinde, cu de grab, mână de ajutor pozitiv și efectiv. Dovadă și grija pe care o poartă nefericiților de Poloni refugiați în țările învecinate din fața dușmanului ce le-a cutropit patria.

Din această grijă a răsărit „Opera Pontificală de ajutorare a Polonilor refugiați”. La noi, în România, au fost imputerniciți cu organizarea și susținerea ei, Msgr. Cortesi, fost nunțiu apostolic în Varșovia și Msgr. A. Cassulo nunțiu apostolic în București. Primele ajutoare în haine, hrană, leacuri și în bani — 400.000 de lei — s'au dat de urgență, la Cernăuți, unde a dus obolul milei creștine, din încredințarea nunțiatului bucureșten, pâr. Dr. V. Aftenie, canonic blăjan. Deodată cu decongestionarea Cernăuților și scoborârea treptată a refugiaților spre București și Sudul și Vestul Țării, Opera Pontificală s'a centralizat în capitala țării noastre, unde s'a format numaidecât un birou care să țină seama de plasarea refugiaților. Toate organizațiile catolice din București — între acestea și parohiile noastre române unite — au răspuns cu tot devotamentul la glasul de chemare al Sf. Părinte, înzestrând centrele de refugiați cu paouri, așternuturi, almețe, obiecte absolut necesare, etc. Printre persoanele ce au înțeles într'un chip impresionant să vină în ajutorul refugiaților trebuie pomenit d. V. Damian, avocat, care în prima zi a sosirii lor la București a ospătat în casa sa 36 de refugiați, a cumpărat patari pe seama lor cu toată rufăria de lipsă și le-a pus la dispoziție și casa sa dela țară. Așiderea și dna Angela Mornand, care a oferit gratuit găzduire unei familii de opt persoane și a dat masă mai multora, zilnic, făcând și alte danii, tot pentru refugiați.

În ce privește Moldova și Bucovina, în fruntea operei pontificale de acolo stă Preasfințitul Mihail Robu din Iași. Numărul refugiaților aflători pe teritoriul eparhiei Preasf. Sale e de 5049 de inși. Și anume: la Botoșani 2200; la

Hârlău 400; la Bacău 104; la Roman 600; la Fălticeni 716; la Slănic 218; la Văsluiș 311.

Aceeași grijă părințească o are sf. Părinte Pius XII și de refugiații poloni din Ungaria și bun e Dumnezeu, mâine-poimâine același Vicar al Domnului va trebui să vină și într'ajutorul prizonierilor poloni, precum și într'a celor rămași pe pământul cutropit.

Măsură dreaptă. Privitor la chirie pentru clădirile școlilor confesionale închiriate de stat, rezidența *Tinutului Someș* a luat măsură dintre cele mai echitabile. Cu Nr. 14725.939 a dat următorul *ordin circular*, care bine să fie cunoscut în toată Provincia noastră mitropolitană, din motive ce nu-i de lipsă și le mai lămurească cineva. — Ordinul din chestie sună așa:

„*Domnule Prefect*, Biseriile române ortodoxe și unite, la instaurarea regimului românesc, au pus la dispoziția școlilor primare de Stat mai multe localuri ale fostelor școli confesionale, proprietatea lor, urmând ca primăriile comunale respective să încheie contracte de încheiere plătind chirie corespunzătoare bisericilor proprietare și să facă reparațiile necesare acestor localuri.

Având în vedere că, timp de 20 de ani multe comune n'au îndeplinit nici una din aceste obligațiuni, lăsând aceste localuri să se ruineze, cu onoare Vă rugăm să binevoiți a pune în vedere primăriilor comunale din județul Dvs., unde este cazul, să încheie contracte de închiriere cu bisericile, fixând și plătind o chirie corespunzătoare situației locale.

În același timp acolo, unde va fi cazul, să facă toate reparațiile necesare acestor localuri, pentru a evita ruina lor.”

Slujitoarele altarului

Rânduri din ultima pastorală a Preasf. Iosif Balan al Lugojului

[...] Când merg preoții, și în misiuni, și ne spun lucruri foarte frumoase despre credința oamenilor, și despre hotărârile ce le-au luat oamenii, ca de aici încolo să arate mai

□ □ Foiața „Unirii” □ □

„Un preot unit”

Sub acest titlu pâr. C. Zamfirescu scrie în „*Renașterea*”, revistă de cultură creștină din Craiova, ocupându-se de activitatea preotului nostru unit (colaborator al acestui ziar), pâr. Dr. Ioan Stanciu. Cucernicia Sa va răspunde, de sigur, la toate acuzațiunile ce i se aduc. Nu e din cei ce rămân datori cu răspunsul. Ceeace semnalăm noi e punctul de plecare greșit al pâr. C. Zamfirescu.

Pentru Cucernicia Sa orice prozelitism e detestabil, Fiecare cu ale sale: catolicul cu catolicismul, protestantul cu protestantismul, ortodoxul cu ortodoxia. Pentru ce? Pentru că așa s'au pomenit. Deci: săracul tot sărac, leneșul tot leneș, hoțul tot hoț.

Se poate așa ceva? Cum rămâne cu îndemnul Mântuitorului de a căuta scripturile, de a afla adevărul? Oare Hristos Domnul a zis: Eu sunt obiceiul? Noi știm vorba lui: Eu sunt calea adevărului și viața! Oare nu e suprema dragoste să arăți cuiva adevărul? Nu scrie însuși apostolul iubirii, Ioan, că, dacă cineva vine la voi și nu aduce învățătura aceasta, (cea adevărată), să nu-l primiți în casă și să nu-i ziceți bun venit?!

Și oare nu făcuse P. S. Sa episcopul Gherlei și al Clujului *Iuliu Hossu*, cu prilejul

raticării concordatului, reprezentanților din senat ai Sfântului Sinod, propunerea să înceapă opera de unificare religioasă a neamului nostru de sus în jos, adică dela vâldică la opincă, nu invers? N'a spus P. S. Sa atunci să convoace la o ședință a numitului Sinod pe cei destoinici a lămuri *întâi principiile* acestei unificări în duhul dragostei și al *adevărului* și, pe urmă, să se tragă încheierile practice ce se impun? Dar dat-a cineva curs acestei patriotice propuneri? Sau luatu-s'a măcar act de frățească chemare făcută, în același sens, ceva mai înainte (în Sinodul eparhial al Lugojului) de I. P. S. Sa episcopul *Valeriu Trențiu*? De încercările mai vechi de unire din vremea mitropolitului *Alexandru Șulufiu* și a lui *Maier* nici nu mai vorbim.

Pricina răului? E ceeace recunoaște și pâr. C. Zamfirescu: „Teologii” noștri (ortodocși) în loc să studieze la Roma, studiază la facultățile protestante, ceeace este pentru ortodoxie o mare pierdere.”

Foarte adevărat. Adevărul e imanent, veșnic. Nu sporește în el însuși, dacă e recunoscut de noi; nici nu scade, dacă îl tăgăduim. Fiind una cu Dumnezeu, el rămâne același, mângâind cu lumina sa pe cei ce-l recunosc și pedepsind cu orbie pe cei potrivnici.

Să rugăm, și uniții și neuniții, pe Dumnezeu și pe conducătorii noștri, ca neamul nostru să nu fie pedepsit așa. (*Un preot unit dela Oradea*)

Vreau să devin preot...

— Pentru ziua misionară —

Citesc într'o revistă misionară o istorioară adevărată, care m'a făcut să vărs lacrimi de cea mai sfântă emoție și cred că e util să o reproduc pentru cititorii „*Unirii*”, pe scurt, pentru că ea atinge una dintre cele mai vitale probleme ale Bisericii în general, pe aceea a misiunilor, și a Bisericii noastre în special, aceea a seminarului.

Istoria se petrece în Africa.

La umbra unui rodiu maestos șade un copil cafru, adânc preocupat să înșire pe un fir de apă câteva mărgele de sticlă. Trece pe lângă el o călugăriță și-l întreabă:

— „Ce faci micul meu prieten?”

— „Îmi pregătesc un rozar pentru ziua când voi fi preot”, — răspunde cafrul drăgălat.

Sora, care-l cunoștea pe micuț de mult timp, pentru că frecventa școala misiunii, nu s'a așteptat la acest răspuns, care revela o chemare neașteptată. De aceea zâmbi nelăcomitoare.

„Nu râde, îi spuse băiețașul. De mult timp mă gândesc la acest lucru. Vreau să mă fac preot, și vei vedea că voi reuși. Tu ajută-mă să intru într'o școală, ca să învăț să scriu și să citesc.”

Zis și făcut. După câțiva timp băiețașul părăsi câmpul lui drag și se închise în zidurile

multă dragoste față de Dumnezeu. Așa am aflat, că în unele locuri s'au legat între ele femeile cu dragoste față de Dumnezeu, ca în biserica lor să ardă candela în toate zilele, și ziua și noaptea. Ele cumpără untdelemnul și feștilele sau fitilele de lăpsă, și în fiecare zi se îngrijesc să nu rămână nici odată candela stinsă.

Femeile acestea ne aduc aminte de femeile, de cari se vorbește în Sfânta Scriptură a Testamentului Nou. Cetim în evanghelle, că mergeau după Isus mai multe femei, cari îi slujeau. Intre acestea se pomenesc Maria Magdalena, Maria lui Iacob, mama lui Iosie și mama fiilor lui Zevedeu, Ioana, soția lui Huza deregătorul lui Irod și altele multe cari îi slujeau din avuțiile sale (*Matei 27, 55. 65; Luca 8, 2-3*). Deci toate lucrurile, de cari avea lipsă Domnul Hristos, I-le dădeau și I-le făceau aceste femei „din avuțiile sale“.

Voi știți, și credeți, iubii Mei Fii sufletești, că în Sfânta Cuminecătură este de față același Fiul a lui Dumnezeu întrupat, pe Care îi slujeau aceste femei, ale căror nume și fapte nu se vor pierde nici până la sfârșitul veacului, ba sunt scrise chiar în ceriu. Mă întreb, oare nu se găsec și astăzi femei tot așa de credincioase, care să fie în stare să-și tragă chiar dela gură, numai să poată face ceva bucurie Domnului nostru Isus Christos, și să-I stea într'ajutor ca să-I poată încreștina pe oameni? Dacă Preaonorății Frații Vicari și Multonorății Frații Protopopi ar deschide căsuța de pe altar, în care se găsește Sfânta Cuminecătură, în unele locuri ar vedea oamenii, că la ei în sat, unde fetele fac atâta lux, și bărbații risipesc atâția bani pe beutură și pe fumat, Isus e mai răc decât când era în peștera din Betlehem, unde palele ori ogrinji, pe cari zăcea Pruncul Sfânt, erau alese de mâna Sfintei Lui Mame, și pe ele era așternută o pânză curată. Iar în unele biserici e atâta nepăsare, atâta lene, atâta lipsă de credință, de-ți e mai mare jalea!

De aceea îmi îndrept glasul către femeile cu frica lui Dumnezeu, pe care le rog din toată inima să lea pildă dela femeile ce umblau cu Domnul Isus, și-I dădeau Domnului tot de ce avea lipsă. În unele locuri, aceste femei sunt deja

organizate în diferite societăți, cari trebuie să-și lea asupra lor și sarcina de a fi slujnicele lui Isus. Dacă societățile de femei, cari sunt deja în parohii, își vor lua sarcinile de mai jos, foarte bine. Dacă nu, atunci în parohie se va înființa „Societatea Slujnicelor Domnului Isus“.

Pastorala schitează, apoi, un proiect de Statute pentru această societate. Reținem dispozițiile cari precizează scopul și felul de lucru al societății. Prin reglementarea amănunțită a obligațiilor, ele pot fi de folos și altor societăți de acest fel:

Scopul societății este grija de casa Domnului mai întâiu de toate: curățirea bisericii, aprinderea regulată a candelor, pentru care cumpără uleiul, fitilele și chibritele de lăpsă; îngrijirea vaselor sfinte, a odăjdilor și coperitoarelor și a sfeșnicilor din biserică. Dacă bisericii îi lipsește ceva din lucrurile de mai sus, și nu are putința să-și cumpere, membrele societății strâng banii de lăpsă. Tot societatea se îngrijește și de împodobirea bisericii cu flori, covoare și alte lucruri, ce le va propune preotul.

Președinta, împreună cu secretara, vor pune pe rând câte două membre, cari vor face slujba cu săptămâna, începând de Sâmbăta după amiază, când se curăță și se împodobește biserica pentru Duminică, și până Sâmbăta viitoare dimineața. Candela se va aprinde în fiecare zi dimineața înainte de Sfânta Liturghie, și se va controla seara, înainte de ce ar apune soarele, ca să fie sigure membrele că arde și peste noapte. Dacă s'ar întâmpla să fie de față mai multe membre la aprinderea candelor, vor cânta: „Pe Tine Te laudăm, pe Tine bine Te cuvântăm; Ție Ți mulțumim, Doamne, și ne rugăm Ție, Dumnezeul nostru“ și alte cântări sfinte. Seara, după „Pe Tine Te laudăm“, se va cânta: „Cu noi este Dumnezeu, înțelegeți neamuri și vă plecați: căci cu noi este Dumnezeu“. Iar cea mai bătrână dintre cele de față, va încheia rugăciunile, stând toate în genunchi, cu următoarele cuvinte: „Doamne, rămâi cu noi, căci e seară, și s'a plecat ziua“.

Curățirea și repararea acoperitoarelor, și a odăjdilor se va face când e de lipsă. Stii-

harele, ștergarele și ștergătoarele de potir, pe cari trebuie să le spele în prima apă preotul, se vor spăla mai des, când zice preotul.

Nu este obligator, doresc însă din tot sufletul meu, ca toate membrele societății să se spovedească și cuminece măcar odată în lună, dacă se poate în prima Vineri din lună, și în Joia mare.

Fiecare membră este datoră să lucreze un ceas pe săptămână pentru întărirea credinței în parohie, în special: pentru stărpirea concubinatelor, a căsătoriilor de probă, pentru mergerea regulată la sfânta biserică, pentru spovedirea regulată a întregii parohii, și chiar pentru spovedirea mai deasă. În familiile lor, va fi fiecare membră un adevărat apostol.

Cu toți cunoașteți cântarea aceasta frumoasă din paraclis: „Rugăciune vărs către Domnul, și Lui îi spun necazurile mele“. Nu e pământul local fericit pentru nimeni în lume, fie el Rege, ori Papă. Pentru noi toți e valea plângerii. Dar la picioarele lui Isus, suferința e mai dulce. Ne lovesc uneori dureri mari, pe cari nu ni-le poate alina nici un om pe pământ. Ingenunchind însă în fața Domnului Isus din Sfânta Cuminecătură, ori ni-se iau aceste dureri ca prin minune, ori ni-se ușurează foarte mult, și ni-se dă o înțelegere sfântă a rostului și a folosului ce-l avem din suferirea creștinească a necazurilor și a durerilor.

Mai ales în zile grele, cum sunt și acestea, pe cari le trăim, să alergăm la Acela, „Carele pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire s'a pogorât din ceriu“. Voi, mamele, ați băgat de seamă, că atunci, când se trezesc copiii cei mici, plâng, dacă se văd singuri; când însă văd pe mama lângă ei, închid din nou ochii, și dorm mai departe liniștiți. Aceași siguranță, însă neasemănat mai mare, ni-o dă candela ce arde necontenit, ziua și noaptea; ea ne spune, că Isus e lângă noi. Și precum nu a lăsat pe Petru să se scufunde în mare: ci l-a ajutat să umble pe apă (*Matei 14, 29*), așa ne va ajuta și nouă, numai să venim la Dânsul, și din tot sufletul să-I zicem: „Doamne, mântuiește-mă!“ (*Matei 14, 30*).

școlii. Tot timpul gândul său era la seminar. De câte ori nu-și va fi spus: „Doamne, ajută-mi să intru în seminar, să deviu preot al tău și nu-ți voi cere nimic mai mult“. Și de sigur acest lucru l-ar fi putut face cu ajutorul soriei, dacă între timp nu i-ar fi murit tatăl și n'ar fi trebuit să se gândească nu la seminar, ci să-și ajute mama și surorile, rămase fără sprijin. În afară de aceea, de unde ar fi putut găsi suma de 60 lire sterline necesară pentru întreținerea lui în seminarul din Mariannahill? În fața acestor dificultăți, oricine s'ar fi declarat învins, nu însă Păvălică al nostru-

Intr'o dimineață tristă de toamnă, după ce a ascultat cu o mai mare evlavie sf. liturghie, micul Paul se îndreptă spre mănăstire să deie binețe cuvioasei Sore. Imbrățișă apoi pe mama sa și plecă... Înainte de a fi lucrător în viața Domnului, va fi lucrător în minele din Iohanisburg. „Așfel, își zicea el, voi putea ajuta și scoate familia la liman și voi putea economisi și cele 60 de lire sterline și apoi...“ La acest gând lacrimi calde îi inundau ochii și un foc sacru îi trecea prin vine...

Trecură zile lungi, săptămâni se scuseră greoiu, trei ani sburară unul după altul. Paul în acest timp a suferit un adevărat martiriu în măruntăile pământului. Gândul însă i-a fost întotdeauna la seminar. Și acest gând l-a păstrat, l-a ținut departe de cei răi. Căldura insuportabilă, atmosfera umedă și stricată din adâncimile pământului, lumina slabă a lămpilor și

în special asprul tratament la care erau supuși cei negri din partea albilor, și-au făcut efectul asupra acestei ființe cu adevărat creștine.

Trei ani trecură așa. Intr'o bună zi, bătu la ușa seminarului din Mariannahill o ființă omenească, ce părea ieșită din mormânt. Ceru să vorbească cu rectorul:

— „Părinte, am avut și am o singură dorință: Să deviu preot. Știu că întreținerea în seminar costă 60 de lire sterline. Iată-le aici. Trei ani de muncă grea m'au costat; Dumnezeu o știe: am răbdat foame, sete, până și bătaie. Am îngropat în mine orice dor de răzbunare și mă simt așa de fericit acum...“

La aceste cuvinte misionarul surâse trist. A înțeles tragedia: — Băiatul meu, pentru binele tău și pentru chemarea sfântă pe care o ai în suflet, nu crezi că e mai bine să consultăm înainte de toate un medic?

Paul se învoi. Însă, vai, răspunsul medicului îi fu împotriva. În cei trei ani petrecuți în adâncurile pământului, i-s'a încuibat în piept boala minerilor; oștica.

Sărmanul misionar trecu printr'unul dintre cele mai mișcătoare momente ale vieții, când trebui să sfătuiască pe acest tânăr, cu o chemare atât de frumoasă, să intre nu în seminar, ci într'un sanator.

La acest indemn Paul fu cuprins de un cutremur: Parcă cerul ar fi căzut asupra lui. Își acoperi fața cu amândouă mâinile, cu acele mâini, cu care câștigase cele 60 de lire sterline,

și suspinuri adânci îi ieșiră din piept. În fine se liniști și cu voce încetă își luă rămas bun dela misionar:

— Părinte, am bănuț că port în oase această boală, care mă împiedecă să-mi ajung scopul meu sublim. Din fericire însă sunt atâția atâția bșeji cafri sănătoși, care ar dori să intre în seminar și nu pot, pentru că sunt săraci, cum am fost eu. Eu n'am putut să o fac: Ei bine, ține aceste 60 lire sterline și cu ele să întreții un seminarist, pe care vei crede de cuviință. — Apoi căzu în genunchi pentru a primi binecuvântarea misionarului.

După ce o primi, ieși afară și cu pas încet se îndreptă nu spre sanator, ci îndărăpt spre mină. Cine știe? Poate Dumnezeu îi va mai da atâta timp de trăit, încât să mai poată pune deoparte alte 60 lire sterline, pentru ca să mai dea lui Dumnezeu al doilea preot în locul său... Doi pentru unul.

Am redat această istorioară adevărată acum, în prețuia zilei misionare și la începutul noului an școlar, pentru că am crezut-o actuală nu numai ca să vadă lumea pe cine ajută, când jertfește banul său pentru misiuni, ci și pentru un alt motiv: pentru că s'a agitat la noi în ultimul timp *problema seminarului*. S'au găsit suflete mari și generoase, cărora nu le va lipsi binecuvântarea cerului, care înțelegând importanța problemei, s'au legat că vor întreține în

Predici prin corespondență. În cumplita încercare a războiului, Franța se arată a fi o țară în rugăciune. Bisericele sunt tixite, pelerinajele se țin lanț, rugăciunile nu mai continesc. În întreg cuprinsul acestei țări se țin novene în cinstea Sf. Ioana D'Arc, eroina franceză, al cărei ajutor e cerut insistent de milioane și milioane.

Dat fiind acest spirit profund creștin al mulțimilor, evident că în armatele aflătoare sub steag, e cu atât mai vie credința în Hristos și în harurile sale. Asta face ca armata franceză — cum scrie cineva în *Tribuna* (9. X. 39). — să aibă nevoie de un foarte mare număr de preoți ca să satisfacă nevoile sufletești ale soldaților cari, cum binu scrie numitul ziar „în pietatea lor nu se mărginesc la participarea, din când în când, la câte o slujbă religioasă, ci, după obiceiul atât de răspândit în Apus, țin să fie în orice clipă împăcați cu Dumnezeu, prin spovedanii și împărtășanie deasă.

Astfel, în armata franceză, nu există astăzi unitate, care să nu-și aibă preoți neconținți la îndemâna soldaților, atât pe front cât și în dosul frontului. Faptul acesta a făcut ca un mare număr de preoți să plece printre cei dintâi, când a sunat mobilizarea. În urma acestui fapt multe sate au rămas fără preoți.

Demn de relevat este însă felul cum înțeleg acești apostoli să poarte grije de sufletele enoriașilor lor rămași la vatră. În privința aceasta sunt pe cât de ingenioase, pe atât de mișcătoare, predicile pe cari preoții mobilizați le adresează prin corespondență credincioșilor din parohiile lor. Scrisorile-predici sunt afișate Duminica la ușa bisericii, unde credincioșii se adună să citească poveștile sufletești ale părintelui plecat pe front.

Prin acest mijloc preoții mobilizați își manifestă dragostea față de turma ce le-a fost încredințată spre păstorie și de care s'au despărțit chemați fiind la o datorie mai înaltă, față de țara în primejdie. Este o pildă înălțătoare și o dovadă a spiritului cu adevărat apostolic, de care este condus clerul francez.

seminar pe cheltuiala lor câte un cleric. Au înțeles aceștia că dacă nu vom avea clerici buni, nu vom avea preoți sfinți. Și lipsind preotul adevărat, sarea pământului, va lipsi lumina lui Hristos din suflete și duhul întunecului va băntui peste popoare.

Mă întreb însă: Cei mulți unde sunt? Tu, frate cetitor ce faci pentru seminar? Rostești tu vre-o rugăciune pentru el, pentru ca să fie un adevărat focar de sfinți și de apostoli? Contribuie tu, nu numai cu rugăciunea ta, dar și cu o mică jertfă materială pentru seminar și seminaristii? — Intebarea se pune tuturor. Răspunsul deie-l fiecare pentru sine. (V.)

Reveniri la matcă. Poporul irlandez, precum se știe, a suferit imenz pentru credința sa catolică. Mai ales nordul Irlandei a fost cumplit năpăstuit și catolicismul aproape distrus. La 1651 în Dublin nu se mai afla decât un bătrân catolic, greu bolnav și acela. Astăzi, după o notiță a lui „St. Antoniusblatt“ (15. X. 39) Dublinul e unul dintre cele mai mari orașe catolice ale lumii. Tot pe atunci în 6 orașe din Leinster și Munsterul irlandez nu era nici un catolic. Astăzi acele orașe sunt catolice 99%. Excepție fac doar marii proprietari, cari trăiesc însă în afară de hotarele Irlandei și cari își cresc copiii în Anglia.

Războiul aero-chimic. Legea pentru apărarea antiaeriană activă și pasivă a teritoriului, publicată în Mon. Of. Nr. 55 din 6 Martie 1939, introduce obligativitatea unei cât mai temelnice pregătiri a măsurilor de apărare pasivă pe întreg teritoriul țării. Nimeni nu se mai poate sustrage acestor îndatoriri: autorități, întreprinderi, particulari. Toți sunt datorți deopotrivă să colaboreze la asigurarea unei cât mai bune protecții contra surprizelor ce ne-ar pândi în viitor.

Astfel, toți locuitorii țării, *dela 16—55 ani*, care nu au întrebunțări în serviciul armatei, snt îndatorați a participa la încadrarea serviciilor și formațiunilor de interes general, destinate a asigura apărarea antiaeriană a populației civile, după cum se hotărăște de autorități. Aceiași locuitorii, de ambe sexe, trebuie să participe, *două zile de lucru pe an*, la lucrări privind pregătirea materialelor și instalațiunilor de apărare pasivă, după îndelețniciri și aptitudini. — Deasemenea, toți locuitorii valzi de ambe sexe, între 7—60 ani, trebuie să urmeze *24 ore de instrucție pe an*, pentru a se pregăti și deprinde cu utilizarea în cele mai bune condițiuni a materialelor și instalațiunilor de tot felul necesare apărării antiaeriene. — Ziarele și revistele sunt obligate a insera, fără plată, articolele ce se scriu de cei în drept, în scopul popularizării pe o scară cât mai întinsă a problemelor de apărare pasivă.

În cadrul acestor dispozițiuni legale, vom da publicității rând pe rând o seamă de cunoștințe în acest domeniu, rezumând articolele competente care ni-le pune la dispoziție dl *Ioan Crișan* șeful Serviciului M. O. N. T. și A. P. al Ținutului Mureș.

Știri mărunte

Binecuvântarea Papei. În trecere prin Roma, trimisul Ernaku amului (India), Sir Shanmuckhan Chettier, necatolic, a cerut și a primit audiență la Sf. Părinte. La reîntoarcere în patria sa, dânsul a ținut să comunice, într-o adunare publică, celea experimentate în călătoria sa prin Europa. Când a pomenit de primirea sa la Vatican și de străduințele Papii pentru pacea internațională, a mai adaus că Papa a dat binecuvântarea sa apostolică nu numai Alteței Sale Maharadja de Cochin, ci și întregului popor. La auzul acestui cuvânt toată mulțimea ascultătorilor — hinduși, mahometani și evrei — s'a ridicat în picioare și a aplaudat frenetic.

Întru amintirea lui Pius XI. Nu de mult dl. Cairni di Vignale a remis Sf. Părinte 24.000 lire pentru burse de studii teologice în vederea formării clerului indigen din teritoriile misionare. Asta în amintirea lui Pius XI, animatorul misiunilor externe. Suma din chestie e o danie colectivă la care — după precizările date — au contribuit și băstinași din ținuturile misionare, și mai ales nefericiții de bolnavi dintr'o leproserie încredințată instituției „Missions Etrangere“ din Paris.

Jertfelnicie creștină. După o informație a gazetei „New World“, în eparhia catolică nordamericană *Chicago* s'a colectat anul acesta suma 1.125.000 dolari (168.750.000 Lei) spre scopuri de binefacere. Banii aceștia au și fost împărțiți între 45 opere caritative. Între altele s'a început și clădirea a nu mai puțin de 16 spitale noi. Asta în afară de îngrijirea cu totul gratuită alor 8.000 de tineri săraci în spitalele eparhiale. Pentru misiuni s'au dat 251.000 dolari. — Spiritul răp. cardinal Mundelein se resimte îmbărbătător în toată această cruciadă a milei creștine efective.

Locale. Duminica viitoare, a Săptămânii VI după Înălțarea Sf. Cruci, va predica în catedrală păr. *Dr. Leon Sârbu*, duhovnicul seminarului teologic.

— Miercurea trecută liceul de băieți „St. Vasile cel Mare“ a sărbătorit, cu toată pietatea, împlinirea alor 185 de ani dela deschiderea școlilor din Blaj de către Vlădicul Petru Pavel Aron. Cu acest prilej solemn au rostit cuvântări ocazionale păr. Ștefan Pop, profesor și d. Aron C. Demian, inspector general.

— Săptămâna aceasta s'a făcut, în sa festivă a liceului de băieți, sfințirea și ridicarea pavilionului național al primei școle de cadet din Blaj pentru formarea comandanților de cen-turii. Slujă bisericească a săvârșit-o păr. Iuliu Busoiu, protopp., care a rostit și o scurtă cuvântare potrivită momentului. Au mai vorbit dd. Dr. Migia, prefect județean și prof. V. Crețu, comandantul legiunii de străjeri, din județul Târnava Mică.

Luminiță în întunec. Păr. *Ion Mihaiu* ne vestește bucurie intru Domnul: a izbucit să înjghebeze la *Stânca* (jud. Caliacra) o parohie a Românilor uniți trăitori în acea parte de țară. Firește că greutățile ce întâmpină păstoria alor noștri într'o mare de necatolici și necreștini, sunt multe și mari. Pentru Domnul și pentru mântuirea sufletelor însnici o jertfă nu-i prea mare. Și dacă s'ar afla suflete înțelegătoare cari să vină într'ajutorul acestei parohii născută și susținută prin jertfelnicie apostolică, bucuria și recunoștința credincioșilor noștri de pe acolo, și a păstoului lor sufletească (poftă Șabla), ar fi nespuse de mare.

Moartea Card. Mundelein. La *Chicago* (America de Nord) s'a stins din viață, la 2 Oct. c., arhiepiscopul-cardinal *Gheorghe W. Mundelein*, în vârstă de 66 de ani. Adormitul în Domnul a fost un realizator fără pereche. Denumele acestui ierarh se leagă ridicarea și clădiri noi și impozante, spre scopuri religioase. A întemeiat 90 parohii noi, toate cu biserici și școli. A clădit apoi un seminar teologic splendid, și de proporții uriașe. Pentru preoții cari vreau să-și continue studiile la Roma a înființat și acolo un institut potrivit. A deschis și susținut 30 școli secundare și 87 școli primare pentru fete. Pe seama femeilor catolice pe cale de a deveni mame a clădit un cămin cum nu este altul în Statele Unite. Mai bine de 10.000 de copii au văzut lumina zilei în acest cămin. Pe cel al 10.000-lea l-a botezat însuși arhiepiscopul-cardinal. — Și câte alte realizări caritative grandioase se leagă de numele acestui Purpurat, trecut acum în împărăția veșniciei tericirii!

Inițiativă îndrăznească. Președintele Republicii Franceze a semnat în vara acestui an un decret de însemnatate capitală în ce privește femeea neagră din Africa Occidentală și Equatorială Franceză. Amăsurat acestui decret ținere și tinerele negrese din ținuturile menționate nu mai pot fi căsătorii împotriva voinței lor; văduvele dispun de sine liber, iar fetele mai tinere de 14 ani nu mai pot încheia căsătorie. Decretul din chestie favorizează evoluția spre adevărata civilizație a unei populații de peste 18 milioane de suflete și are urmări bune incalculabile. De sine înțeles că toată lumea de bine, și îndeosebi misionarii, au întâmpinat cu vie însuflețire inițiativa aceasta pe cât de creștină, pe atât de norocoasă și binevenită.

Săptămână de Misiologie. Incepând cu ziua de mâine se va ține la *Lyon*, sub prezidiul episcopului-cardinal Gerier, a XVII-lea săptămână de misiologie. Cea dintâi „săptămână“ de acrstea a avut loc la Louvain (Belgia) în 1923 în Franța se ține acum pentru prima dată. Partic pa la ea în primul rând misionarii. Dar nu lipsesc nici preoții de mir și mireni pe cari îi interesează opera misionară. Problema care va fi dezbătută anul acesta în chip deosebit este: „Rasismul și misiunile“.